کنسرو ماهی ، ناگهان چه شد؟

مهندس فرهاد اسکندری
مسئول کمیته واردات تن ماهیان سندیکای صنایع کنسرو ایران

از گذشته کنسرو ماهی تن مورد مصرف قشر کم درآمدتر جامعه بود، محصولی که علاوه بر ارزانی، با داشتن ارزش غذایی بالا سهم زیادی در سلامت و ایمنی غذایی جامعه دارد. کالایی استراتژیک برای حمایت از آسیب دیدگان بلایای طبیعی چون سیل، زلزله و خوراکی لذیذ در سفره های دانشجویی.

اما ناگهان چه شد ؟

بهای تمام شده مواد اولیه کنسرو ماهی تن ارتباط مستقیم به تورم و نرخ ارز دارد . اصلی ترین فاکتور خود ماهی است. ماهی مصرفی چند

برند محدود و مطرح کشور صد در صد وارداتی است، با فرآیند صید و انجماد بسیار پیشرفته با حفظ کلیه فاکتورهای غذایی ماهی، درست به تازگی لحظه صید.

دیگر برندها اما از ماهی صید داخل استفاده می کنند و با توجه به فصلی بودن صید ماهی در داخل و حجم صید محدود ، تولیدکنندگان اگر نخواهند تن به تعطیلی کارخانه و بیکاری کارگران دهند، ناچار به واردات ماهی تن هستند که البته کیفیتی به مراتب بالاتر از صید داخلی دارد.

نسبت به روزگاری نه چندان دور، زمستان سال نود و پنج، ماهی همان ماهی است و قیمت جهانی آن با نوسان بسیار کمی همراه بوده، اما در همین فاصله پنج ساله همزمان با افت فاحش ارزش پول ملی در برابر ارزهای جهانی، قیمت تمام شده ماهی وارداتی در ایران هشت برابر و قیمت ماهی صید داخل، شانه به شانه هم نوع وارداتی تقریبا ده برابر شده است.

تحریم ها باعث اخذ کارمزد های سنگین ارزی انتقال پول به خارج از کشور شده و کشورهای دیگر برای کمک به ما در دور زدن تحریمها منابع ارزیمان را به یغما می برند.

به دلیل عدم فعالیت کشتیرانی های مطرح خارجی در ایران، برای رساندن ماهی از بنادر دنیا به سواحل کشورمان ، بعد از تعویض چند باره کانتینرهای یخچالی حاوی ماهی منجمد به جهت فرار از تحریم ، تولیدکننده ها و شرکتهای بازرگانی ناچار به پرداخت هزینه ای دقیقا معادل دو برابر قیمت حمل در شرایط غیر تحریمی و عادی هستند. به درازا کشیده شدن زمان حمل و افت کیفیت ماهی هنگام جا به جایی کانتینرها، خود موضوع دردناک دیگریست.

کمبود منابع بانک مرکزی در جهت تخصیص ارز برای واردات، حذف ماهی از لیست مشمول دریافت ارز یارانه ای، روند طولانی و طاقت فرسای عملیات ثبت سفارش در سامانه جامع تجارت ، زخم هایی است که مرهمی برایشان نیست.

افزایش نجومی قیمت روغن و بحران عرضه آن در کشور به دلایل مشابه، افزایش قیمت ورق فولادی جهت تولید قوطی کنسرو به دلایل مشابه، افزایش قیمت دربهای آسان باز شوی مورد استفاده در صنعت کنسروسازی به دلایل مشابه، افزایش قیمت هزینه چاپ قوطی و بسته بندی به دلایل مشابه و ده ها هزینه سربار دیگر ، همه و همه دست به دست هم دادند

تا کنسرو ماهی تن که روزگاری بر سفره قشر کم درآمدتر جامعه بود به کالایی لوکس تبدیل شده و با افزایش ششصد درصدی قیمت در مدت پنج سال، این خوراک لذیذ و با ارزش از سبد غذایی مردم آهسته آهسته حذف شود.

با کم شدن حجم تولید ،کارگران بسیاری بیکار شده و تنها در صنعت کنسرو، کارخانه های بسیاری رو به تعطیلی رفته اند و یا با ظرفیتی پایین تر از توان واقعی و استفاده از ماهی بدون کیفیت به سوی کم کردن هزینه تمام شده حرکت کرده اند. مشکلات بر سر راه صادرات، خود داستان غمگین دیگریست که بیشتر آنها در نتیجه اثر تحریم ها هستند.

در انتها

در عصر حاضر هر کشوری برای بقا، ناگزیر به برقراری ارتباط با جامعه جهانی، رفع نیازهای داخلی از طریق واردات و هم چنین صادرات محصول خود برای ارز آوری و رونق اقتصادی است.

زیر سایه سنگین تحریم و عدم الحاق به قرارداهای بین المللی چون FATF ، نبود شفافیت مالی و هزاران هزار محدویت ناشی از تحریم هیچ راهی برای رونق تولید نیست و این نفسهای آخر تولید، روزی برای همیشه قطع خواهد شد.

پایان این مسیر جز سیاهی چیزی نیست.